

SPREEK
TAAL 1

Leren

vanDale

VOOR BEGINNENDE SPREKERS VAN
HET NEDERLANDS (NIVEAU 0-A1+)

MODULE 7: DEZE MODULE IS ONDERDEEL
VAN EEN VIJFTIENDELIGE SERIE

Leren

1. Wat heb je geleerd?	p. 1
2. Sportles	p. 7
3. Op de computer	p. 13
4. Welke school?	p. 20
5. Praktijkopdracht	p. 27
6. Overzicht woorden en
standaardzinnetjes	p. 28
7. Begeleidershandleiding	p. 29

bekijk foto / plaatje /
ding / mens

praat samen

wijs aan

luister naar begeleider /
andere mensen

luister naar audio op
www.vandale.nl/spreektaal

zeg na / geef antwoord

zeg het gesprek na /
maak het gesprek af

tik op de tafel

sta op

een spelletje

naar buiten

info

kijk in de handleiding

1. Wat heb je geleerd?

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto's?

Ben je op school geweest? In Nederland? In je eigen land?

Wat heb je geleerd?

2. Luister naar het gesprek *Wat heb je geleerd? (1)*. Je hoort Christina en Noa.

3. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Waar gaat Noa naartoe?

Wanneer gaat Noa naar school?

maandag

dinsdag

woensdag

donderdag

vrijdag

**4. Luister naar de tekst *Wat heb je geleerd?* (2).
Je hoort Milan. Hij vertelt over zichzelf.**

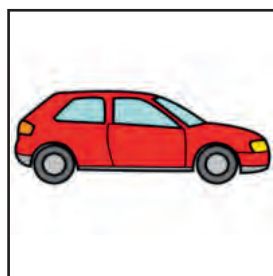
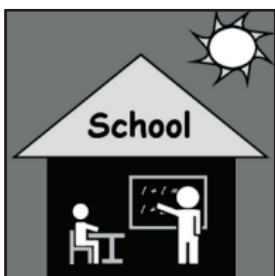

5. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest een aantal zinnen voor. Zijn de zinnen goed? Zeg ja of nee.

1. Milan is 37 jaar.
2. Hij is in Albanië niet naar school geweest.
3. Hij is vijf jaar in Nederland.
4. Hij kan goed koken.
5. Hij doet nu een computercursus.

6. Luister nog een keer naar de tekst. Wat hoor je? Wijs het plaatje aan.

7. Taalriedel

Hallo Noa!

Hallo Noa!

Waar ga je naartoe?

Waar ga je naartoe?

Ik ga naar school.

Ik ga naar school.

Wanneer is de les?

Wanneer is de les?

Op dinsdag en donderdag.

Op dinsdag en donderdag.

Wat leuk!

Wat leuk!

Ga je mee?

Ga je mee?

Nee, ik heb geen tijd.

Nee, ik heb geen tijd

8. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Ik ben Milan.
2. Ik kom uit Albanië.
3. Ik ben naar de basisschool geweest.
4. Ik kan goed koken.
5. Ik kan autorijden.
6. Ik spreek Nederlands.
7. Nu doe ik een computercursus.

9. Zeg het gesprek na.

Christina: Hallo Milan, waar ga je naartoe?
Milan: Ik ga naar school. Ik leer Nederlands.
Christina: Wanneer ga je naar school?
Milan: Elke dinsdag.
Christina: Hoe laat begint de les?
Milan: Om zeven uur, tot half tien.
Ga je ook mee?
Christina: Ja, leuk.

10. Luister naar je begeleider en geef antwoord.

Kun je koken?
Kun je naaien?
Kun je Nederlands praten?
Kun je autorijden?
Kun je fietsen?
Kun je stofzuigen?

Wat kun je nog meer?

11. Maak het gesprek compleet.

Je loopt op straat. Je ziet je vriendin. Zij vraagt waar je naartoe gaat. Vertel dat je naar Nederlandse les gaat. Voer het gesprek.

Zeynep: Hoi ..., waar ga je naartoe?
 Ik:
 Zeynep: Wanneer ga je naar school?
 Ik:
 Zeynep: Hoe laat begint de les?
 Ik:
 Zeynep: Ja, leuk.

12. Luister naar je begeleider en geef antwoord.

Waar ga je naartoe? →
 Wanneer ga je? →
 Hoe laat begint het? →
 Met wie ga je? →

13. Luister nog een keer naar het gesprek tussen Christina en Noa.

Vertel over de school van Noa.

14. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Vraag aan de ander: Wat heb je geleerd? Wat wil je graag leren? De ander reageert.

15. Je loopt op straat. Je ziet je vriendin. Vraag waar ze naartoe gaat.
Voer een gesprek.

16. Kijk naar de foto's. Geef antwoord op de vragen.
Bedenk je eigen verhaal.

Kies twee foto's.
Wie zijn deze mensen?
Wat doen ze?
Waar zijn ze?
Wat leren ze?
Van wie leren ze dat?

17. Luister nog een keer naar het verhaal van Milan.

Vertel je eigen verhaal. Wat kun jij? Wat wil jij graag leren?

2. Sportles

1. Bekijk de foto's. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto's ?

Kun je fietsen? Waar heb je dat geleerd? Wil je graag leren fietsen?

Ga je naar de sportschool? Doe je een andere sport? Welke sport?

Hoe vaak sport je? Krijg je les?

2. Luister naar het gesprek *Sportles (1)*. Je hoort Gerard en Naima.

3. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Hoeveel kost de fietsles?

4. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest een aantal zinnen voor. Zijn de zinnen goed? Zeg ja of nee.

1. Naima moet zelf een fiets meenemen.
2. Naima moet nu betalen.
3. De fietsles is voor het buurthuis.
4. Het park bij de stoplichten linksaf.

5. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest het gesprek voor. Hoor je het woord 'maandag'? Tik op de tafel als je het woord 'maandag' hoort.

6. Luister naar je begeleider. Wat hoor je? Wijs het plaatje aan.

7. Luister naar het gesprek *Sportles (2)*. Je hoort Annika en Erica.

8. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

Wat gaat Erica doen?

Gaan ze meteen beginnen met de sportles?

Wat heeft Erica meegenomen?

9. Luister naar je begeleider. Hoeveel woorden hoor je?
Steek het aantal vingers op.

10. Taalriedel

Wat kan ik voor je doen?

Wat kan ik voor je doen?

Ik wil leren fietsen.

Ik wil leren fietsen.

Dat kan. Wil je op maandag?

Dat kan. Wil je op maandag?

Nee, dan kan ik niet.

Nee, dan kan ik niet.

Wil je op woensdag?

Wil je op woensdag?

Ja, fijn.

Ja, fijn.

11. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Welkom bij de sportclub.
2. Kan ik bij jou betalen?
3. Gaan we meteen beginnen?
4. We oefenen in het park.
5. Bij het stoplicht rechtsaf.
6. Ik begrijp het.
7. Kom, we gaan naar de groep.
8. Gezellig!

12. Zeg het gesprek na.

Annika:	Welkom bij onze sportclub.
Erica:	Bedankt.
	Kan ik bij jou betalen?
Annika:	Ja, dank je wel.
Erica:	Gaan we meteen beginnen?
Annika:	Ja, we gaan naar de groep.
Erica:	Gezellig!

13. Luister naar je begeleider en geef antwoord.

- Je praat met de medewerker van het buurthuis. Je wilt leren fietsen.
Wat kun je vragen?
- Je praat met de medewerker van het buurthuis.
Je wilt weten op welke dag de sportles is. Wat kun je vragen?
- Je praat met de medewerker van het buurthuis.
Je wilt weten hoeveel een computerles kost. Wat kun je vragen?

14. Maak het gesprek compleet.

Je wilt sporten, bijvoorbeeld gymmen. Je gaat naar het buurthuis.
Je vraagt informatie en je meldt je aan.

Annika: Hallo, wat kan ik voor u doen?
Ik:
Annika: Dat kan.
Ik:
Annika: De gymles is op maandag.
Ik:
Annika: € 20 voor twaalf lessen.
Ik:
Annika: De les begint volgende week.
Ik:

15. Spelletje

Kijk naar een ander. Wat doet hij of zij?

16. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Kun jij fietsen? Vraag het de ander. De ander reageert.

17. Je wilt iets leren, bijvoorbeeld fietsen, koken of zwemmen.
Je praat met de medewerker van het buurthuis / het zwembad.
Vraag informatie en meld je aan. Voer het gesprek.

18. Kijk nog een keer naar de foto's. Geef antwoord op de vragen.
Bedenk je eigen verhaal.

Wie zijn de mensen op deze foto?
Wat doen ze?
Waarom dragen ze een oranje jasje?
Kennen ze elkaar? Zijn ze vriendinnen?
Waar komen ze vandaan?
Hoe voelen ze zich?

Wie is de man op deze foto?
Wat doet hij?
Waar komt hij vandaan?
Is hij alleen?
Hoe voelt hij zich?

3. Op de computer

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Wat zie je op de foto?

Heb je thuis een computer?

Wie gebruikt de computer?

Kun jij werken met de computer?

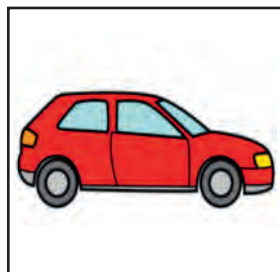
2. Luister naar het gesprek *Op de computer (1)*. Je hoort Malik en Menno.

3. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Wat heeft Malik gekocht?

Voor wie is de computer?

de dochter van Malik

Malik

Malik en zijn dochter

4. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest steeds een deel van het gesprek voor. Welk woord hoor je?

Dit is mijn nieuwe computer.
Wat !

Is hij alleen voor jou?
Nee, ook voor mijn

Weet jij veel van computers?
Nee, niet zo

Je moet ook een cursus gaan doen.
Misschien ik dat wel.

5. **Bekijk de folder van Buurthuis Het Kraaienest. Wijs het antwoord aan.**

Menno leest over computercursussen in een folder van Buurthuis Het Kraaienest. Hij wil meer informatie. Welk nummer moet hij bellen?

19.00 - 21.30 uur

072-4876489

€ 60 voor tien lessen

Buurthuis Het Kraaienest

Computercursussen

Beginners

Dag: maandag

Tijd: 19.00 – 21.30 uur

Prijs: € 60 voor tien lessen

Gevorderden

Dag: woensdag

Tijd: 19.00 – 21.30 uur

Prijs: € 60 voor tien lessen

Wilt u meer informatie?

Bel naar: 072-4876489

6. **Luister naar het telefoongesprek *Op de computer (2)*. Je hoort Menno en de medewerker van het buurthuis.**

7. **Luister nog een keer naar het telefoongesprek en geef antwoord.**

Welke computercursus wil Menno doen?

8. Bekijk nog een keer de folder en luister naar je begeleider.
Is het waar of niet waar? Wijs aan.

9. Luister naar je begeleider. Hoor je een vraag? Wijs aan.

10. Taalriedel

Dit is mijn nieuwe computer.

Dit is mijn nieuwe computer.

Wat mooi!

Wat mooi!

Hij is voor mijn dochter.

Hij is voor mijn dochter.

Geweldig!

Geweldig!

Ze gaat naar de middelbare school.

Ze gaat naar de middelbare school.

Weet jij veel van computers?

Weet jij veel van computers?

Nee, niet zo veel.

Nee, niet zo veel.

11. Luister naar je begeleider. Zeg de zinnen na.

1. Goedemorgen.
2. U spreekt met Malik.
3. Ik wil me aanmelden voor een computercursus.
4. Voor beginners of gevorderden?
5. Wat betekent dat?
6. Een beginner heeft nooit met een computer gewerkt.
7. Dat is duidelijk.

12. Zeg het gesprek na.

Medewerker:	Goedemorgen meneer.
Menno:	Goedemorgen, ik wil me inschrijven voor de computercursus.
Medewerker:	Prima, wat is uw naam?
Menno:	Mijn naam is Menno Botic.
Medewerker:	Wat is uw telefoonnummer?
Menno:	072-3872719
Medewerker:	Bent u beginner of gevorderde?
Menno:	Beginner.

13. Vraag en geef antwoord.

Loop rond. Je wilt weten wat de computercursus kost.
Stel de vraag aan een ander. De ander reageert.

14. Luister naar je begeleider en geef antwoord.

Je wilt een cursus doen in het buurthuis. Bedenk welke cursus je wilt doen.
Je wilt meer informatie over deze cursus. Welke vragen kun je stellen?
Bedenk zoveel mogelijk vragen.

15. Maak het gesprek compleet.

Je bent in het buurthuis. Je wilt je aanmelden voor computerles.
Voer het gesprek met de medewerker van het buurthuis.

Medewerker:	Goedemorgen, wat kan ik voor u doen?
Ik:	
Medewerker:	Dat kan. Bent u beginner?
Ik:	
Medewerker:	Elke vrijdag van twee uur tot half vijf.
Ik:	
Medewerker:	€ 60 voor tien lessen.
	Wat is uw naam?
Ik:	
Medewerker:	Wat is uw telefoonnummer?
Ik:	
Medewerker:	Oké, tot vrijdag.
Ik:	

16. Je begeleider vertelt een verhaal. Luister naar het verhaal en kijk naar de foto. Vertel het verhaal precies na.

17. Je hebt een nieuwe computer gekocht. Je laat je computer zien aan je vriendin. Vertel dat je dochter de computer ook gaat gebruiken voor haar school. Voer een gesprek met je vriendin over de computer.

4. Welke school?

1. Bekijk de foto. Praat met je begeleider.

Waar zijn de mensen op de foto?

Heb je kinderen? Of zijn er kinderen in je familie?

Op welke school zitten zij?

Praat je wel eens met andere ouders over je kinderen?

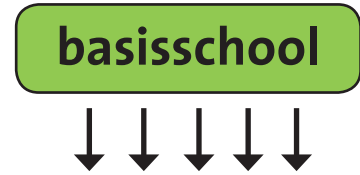
Waarover praat je dan?

Waar zijn de mensen op de foto?

2. Praat met je begeleider.

Naar welke school gaan kinderen na de basisschool?
Welke scholen ken je?

3. Luister naar het gesprek *Welke school? (1)*. Je hoort Hatice en Lotte.

4. Luister nog een keer naar het gesprek en geef antwoord.

In welke groep zit Wouter?

5. Luister naar je begeleider. Je begeleider leest steeds een zin voor. Wat hoor je? Wijs het antwoord aan.

1. is het met je zoon?
 - a. Hallo
 - b. Hoe
2. Hij in groep acht.
 - a. ben
 - b. zit
3. Hij naar de Havo.
 - a. kan
 - b. wil
4. We een gesprek met de school.
 - a. praten
 - b. hebben

6. Luister naar het gesprek *Welke school? (2)*.
Je hoort de leerkracht, Oscar en Lotte.

7. Luister nog een keer naar het gesprek en wijs aan.

Hoe gaat het op school met Wouter?

Wat is het advies van de school?

VMBO

HAVO

VWO

8. Luister naar je begeleider. Hoeveel woorden hoor je?
Steek het aantal vingers op.

9. Luister naar je begeleider. Tik op de tafel.

Je begeleider leest de tekst voor. Hoor je het woord 'school'?
Tik op de tafel als je het woord 'school' hoort.

10. Luister naar je begeleider. Wat hoor je? Sta op.

11. Taalriedel

Hoe gaat het?
Hoe gaat het?

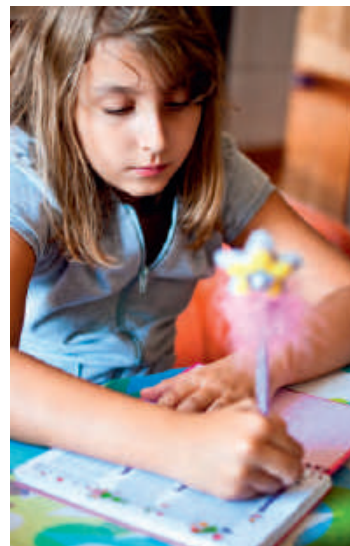
Goed. En met jou?
Goed. En met jou?

Ook goed. Hoe is het met je dochter?
Ook goed. Hoe is het met je dochter?

Prima. Ze zit in groep acht.
Prima. Ze zit in groep acht.

En volgend jaar?
En volgend jaar?

Naar de middelbare school.
Naar de middelbare school.

12. Luister naar je begeleider. Zeg na.

1. Kom binnen.
2. Ga zitten.
3. Het gaat goed op school.
4. Daar ben ik blij om.
5. Wouter haalt goede cijfers.
6. Hij gaat met plezier naar school.
7. Ons advies is Havo.
8. Dat is mooi.

13. Zeg het gesprek na.

Fadime:	Hoe gaat het met Naima?
Hatice:	Goed, ze zit nu in groep zes.
Fadime:	Gaat het goed op school?
Hatice:	Ja, prima.
	Ze doet goed haar best.
Fadime:	Dat is fijn.
Hatice:	Hoe is het met jouw zoon?
Fadime:	Prima!

14. Maak het gesprek compleet. (1)

Je ziet bij de school van je dochter een andere moeder.
Je praat met haar over haar zoon.

Fadime: Hoi Hatice.
Hatice:
Fadime: Hoe gaat het?
Hatice:
Fadime: Prima. Hij zit nu in groep acht.
Hatice:
Fadime: Hij wil naar de Havo.
Hatice:
Fadime: Ja, hij doet goed zijn best.

15. Maak het gesprek compleet. (2)

Je hebt een gesprek met de leerkracht van je zoon. De leerkracht vertelt dat het goed gaat op school.

Leerkracht: Goedenavond. Ga zitten.
Fadime:
Leerkracht: Het gaat goed.
Fadime:
Leerkracht: Hij heeft de toets goed gemaakt.
Fadime:
Leerkracht: Ons advies is Havo.
 U krijgt van mij deze brief.
Fadime:
Leerkracht: U kunt Wouter nu aanmelden bij een middelbare school.
Fadime:
Leerkracht: Tot ziens en fijne avond.
Fadime:

16. Maak een praatje.

Loop rond. Vertel aan de ander hoe het gaat op de school van je kind.

17. Kijk nog een keer naar de foto's . Geef antwoord op de vragen. Bedenk je eigen verhaal.

Wie zijn deze mensen?

Waar zijn ze?

Hoe oud is het kindje?

Wat is het beroep van de mevrouw met de groene trui?

Waarom praten de mensen met die mevrouw?

Wat denkt de man?

5. Praktijkopdracht

Naar buiten!

1. Ga naar een buurthuis bij jou in de buurt. Wat kun je doen in het buurthuis? Vraag een folder.
2. Wil je leren koken, leren fietsen, de computer leren gebruiken, leren naaien, leren zwemmen? Bedenk wat je wilt leren. Bedenk ook waar je dat kunt leren.
 - Ga naar het buurtcentrum / cursuscentrum / zwembad.
 - Vraag informatie over de cursus die je wilt gaan doen.
 - Meld je aan voor de cursus.
3. Zit jouw kind op de basisschool?
 - Maak op de school van je kind een praatje met een andere ouder.
 - Vraag aan de leerkracht van je kind hoe het op school gaat.

6. Overzicht woorden en standaardzinnetjes

de school
de basisschool
de middelbare school
de les
de cursus
de computer
de beginner
de gevorderde
het stoplicht
de folder
de brief
de toets
het advies
de groep
het gesprek
de leerkracht
de regel

leren
fietsen
zwemmen
autorijden
stofzuigen
gebruiken
stoppen
oefenen
aanmelden
betalen
vertellen
beginnen

zelf
welkom
vandaag
rechtsaf
linksaf
rechtdoor

Dat kan.
Dat is fijn.
Er is nog plaats.
Wanneer?
Hoe laat?
Waar ga je naartoe?
Ik heb geen tijd.
De eerste les ...
De volgende les ...
Wat betekent dat?
Dat is duidelijk.
Wat heb je geleerd?

7. Begeleidershandleiding

Algemeen

De modules

Het materiaal is:

- ontwikkeld om *gestructureerd* te werken aan taalverhoging tot niveau A1(+).
- gericht op de *mondelinge vaardigheden*: luisteren, spreken en gesprekken voeren.

Wat kan een NT2-deelnemer op niveau A1?

Een deelnemer kan:

- vertrouwde dagelijkse uitdrukkingen en basiszinnen begrijpen en gebruiken;
- kan zichzelf aan anderen voorstellen;
- kan vragen stellen en beantwoorden over vertrouwde dagelijkse onderwerpen;
- kan reageren op een ander als de andere persoon langzaam en duidelijk praat en bereid is om te helpen.

Op dit niveau mag je nog geen volzinnen verwachten. Het taalgebruik van de deelnemer beperkt zich tot een klein aantal eenvoudige grammaticale constructies en uit het hoofd geleerde uitdrukkingen. Ook wemelt het nog van de grammaticale fouten.

Aanpak – globale werkwijze

Het materiaal bestaat uit vijftien modules. Elke module heeft zijn eigen thema. Er is geen vaste volgorde waarin de modules gebruikt moeten worden. Het advies is te starten met de module 'Praten over jezelf', omdat deze module in het teken staat van kennismaking. Bovendien wordt in het materiaal voor de begeleider bij deze module meer uitleg gegeven over de werkwijze van de verschillende oefenvormen.

Het stramien en de opbouw van elke module zijn hetzelfde.

- Elke module begint met een voorblad met daarop een foto of afbeelding, de naam van het thema en een korte inhoudsopgave.
- Binnen elke module zijn steeds *vier subthema's*. Deze subthema's kunnen het beste op volgorde worden doorgewerkt. Het is goed om zo nu en dan onderdelen van de module te herhalen. Dit zorgt ervoor dat de deelnemer de stof beter kan onthouden. Als een deelnemer (een deel van) de stof al beheerst, kunnen subthema's of onderdelen daarvan ook worden overgeslagen.
- Elke subthema begint met *een foto / beeldmateriaal* met daaraan gekoppeld een aantal concrete vragen. Op deze manier wordt het subthema geïntroduceerd en wordt de voorkennis van de deelnemer geactiveerd.
- Daarna komt er een dialoog. In deze *teksten* zitten de belangrijkste nieuwe woorden en zinnen. De gesprekken hoeven niet woord voor woord begrepen te worden. Het gaat om die woorden en zinnen en dat de boodschap overkomt.

- De volgende stap is de *verwerking* van die woorden en zinnen. Dit gebeurt in een aantal verschillende oefenvormen. Met heel veel herhaling om te zorgen dat het ook echt binnenkomt. Zonder die herhaling blijft er te weinig hangen. Stelt u zich voor dat u in China woont en Chinees wil leren. Dan heeft ook u behoefte aan veel herhaling om enigszins thuis te raken in deze nieuwe taal. Voor u lijkt het soms misschien saai, maar voor de leerder is dat heel anders.
- Dan volgt de fase van *communicatie*. In eerste instantie is dat nog *gestuurd*: een deelnemer voert korte voorgeprogrammeerde gesprekken / reageert op standaardvragen. Die stap is erg belangrijk. Daarna pas komt oefenen met vrije productie. In bijvoorbeeld een rollenspel laat de deelnemer zien dat hij / zij een eenvoudig gesprekje kan voeren. Dat gesprekje is nooit zo goed en compleet als de dialoog en de oefeningen daarvoor. Dat is logisch en dat hoort erbij: als mensen zelf gaan praten maken ze op dit niveau nog heel veel fouten, gebruiken ze korte zinnen enzovoort. De dialogen waren de input en het voorbeeld, maar wat ze nu zelf kunnen staat nog ver af van dat voorbeeld.
- Opdrachten bij de slotfoto's: de deelnemer fantaseert zijn / haar eigen verhaal bij de slotfoto('s). Deze foto's zijn bedoeld om *de fantasie te prikkelen en spontaan praten te stimuleren*. De deelnemer hoeft niet per se de woorden uit het thema te gebruiken; hij gebruikt de woorden en zinnen die hij tot zijn beschikking heeft. U stelt de vragen die onder de foto's staan.
- Elke module wordt afgesloten met een overzicht van de belangrijkste *woorden en standaardzinnen*.

Wat vindt u niet terug in het materiaal?

- Lees- en schrijfoopdrachten
Het materiaal is bedoeld om de mondelinge vaardigheden te verbeteren.
- Expliciete aandacht voor grammatica
Dat is op dit niveau nog niet nodig. Een deelnemer krijgt standaardzinnen aangeboden die hij/zij kan gebruiken.
- Klankoefeningen
In de modules wordt geoefend met de uitspraak van woorden en zinnen. Voor specifieke klankoefeningen verwijzen we naar Uitspraaktrainer (uitgave Boom).

Instructie

In de modules wordt gebruik gemaakt van steeds dezelfde instructie. Bij elke instructie hoort een pictogram ter illustratie (zie bijlage). De woordenschat die in de instructie gebruikt wordt staat in onderstaand kader.

bekijk	loop rond	de begeleider	het woord nog een keer
luister	tik	het gesprek	de zin
praat	geef antwoord	de vraag	de foto
wijs aan	zeg na	het antwoord	het plaatje

Total Physical Response

Met TPR (Total Physical Response) wordt het leren van taal gekoppeld aan fysieke actie. Via TPR kan de begeleider steeds de nieuwe woorden / instructies introduceren en oefenen. Hoe werkt TPR? Een concreet voorbeeld:

De begeleider wil duidelijk maken wat de instructie 'wijs aan' betekent. Hij / Zij zegt: ik wijs de tafel aan. De begeleider wijst **tegelijkertijd** de tafel aan. Dit herhaalt hij / zij een aantal keer waarbij steeds een ander (bij de deelnemer bekend) woord gebruikt wordt (stoel, boek, muur etc.). De volgende stap is dat de begeleider instructies geeft aan de deelnemer die hij / zij moet uitbeelden. Daarna kan de link gelegd worden naar de specifieke oefening.

De oefeningen

De deelnemers hoeven niet of nauwelijks te schrijven. Zij reageren op vragen door dingen aan te wijzen, vingers op te steken, te tikken, iets te doen en/of te praten. Dit is ook voor leerders die wel kunnen lezen en schrijven een prima manier om mondelinge taal te verwerven. Als deelnemers niet kunnen lezen, moet de begeleider de geschreven antwoorden voorlezen

Een aantal oefeningen heeft enige uitleg nodig:

- De luisterteksten

De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de tekst / het gesprek;
- de deelnemer luistert nog een of twee keer, hierbij zijn begripsoefeningen opgenomen;
- de begeleider bespreekt met de deelnemer de tekst / het gesprek aan de hand van de begripsoefeningen.

- Taalriedel

De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst;
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst;
- de deelnemer spreekt mee met de audio met tekst / zonder tekst (met de herhaling van iedere zin);
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt.

Nb. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

- Zeg na

Zeg na is te vergelijken met de taalriedel. De zinnen staan niet op de audio, de begeleider leest de zin voor, de deelnemer zegt na.

Bij een aantal oefeningen staat meer informatie in de begeleidershandleiding die bij elke module beschikbaar. Dit kunt u zien aan dit pictogram.

Groepsgrootte

De meeste oefeningen kunnen zowel in groepjes van twee/drie als ook in grotere groepen gedaan worden. De dialogen kunnen in een grotere groep – na een duidelijke instructie van de begeleider – geoefend worden in tweetallen. De begeleider loopt langs, luistert naar wat er gezegd wordt (maar verbetert niet elke fout) en helpt en ondersteunt waar dat nodig is. Het gaat in deze fase van taalverwerving om het stimuleren van praten en durf en zelfvertrouwen.

Specifieke instructies bij de oefeningen

1. Wat heb je geleerd?

Oefening 1:

Praat met de deelnemer over leerervaringen. Dat hoeft niet alleen 'leren op school' te zijn. Ook leren naaien, koken, autorijden, kinderen verzorgen, schoonmaken, etc.

Oefening 2 en 3:

Transcript *Wat heb je geleerd? (1)*

Christina:	Hallo Noa, waar ga je naartoe?
Noa:	Ik ga naar school. Ik leer Nederlands.
Christina:	Wanneer ga je naar school?
Noa:	Op dinsdag en op donderdag.
Christina:	Hoe laat begint de les?
Noa:	Om negen uur, en hij duurt tot twaalf uur. Ga je ook mee?
Christina:	Nee, ik heb geen tijd.
Noa:	Jammer, tot ziens.

Oefening 4 :

Transcript *Wat heb je geleerd? (2)*

Milan vertelt:

Hallo, ik ben Milan. Ik ben 37 jaar. Ik kom uit Albanië. In Albanië ben ik naar de basisschool geweest. Daarna ben ik gaan werken. Ik kan goed koken. Dat heb ik van mijn moeder geleerd. Van mijn vader leerde ik autorijden. Ik ben nu drie jaar in Nederland. Ik heb op school Nederlands geleerd. Nu doe ik een computercursus.

Oefening 7:

Luister naar de audio. De werkwijze is als volgt:

- de deelnemer luistert naar de taalriedel (audio) zonder tekst
- de deelnemer luistert nogmaals, nu met tekst
- de deelnemer spreekt mee met de audio met tekst / zonder tekst (met de herhaling van iedere zin)
- de begeleider leest zin voor zin de taalriedel voor, de deelnemer herhaalt

Nb. Als een deelnemer niet kan lezen, gaat deze oefening zonder geschreven tekst.

Oefening 12:

Stel de vragen aan de deelnemer. De deelnemer bedenkt een eigen situatie.

Oefening 13:

Lees het gesprek voor tussen Christina en Noa (zie transcript *Wat heb je geleerd? (1)*).

Oefening 16:

De deelnemer bedenkt zijn / haar eigen verhaal bij de foto's. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de mensen op de foto's.

Oefening 17:

Laat de deelnemer nog een keer luisteren naar het verhaal van Milan. Daarna vertelt de deelnemer zijn / haar eigen verhaal volgens hetzelfde stramien als het verhaal van Milan.

2. Sportles

Oefening 2 en 3:

Transcript *Sportles (1)*

Gerard:	Wat kan ik voor je doen?
Naima:	Eh ... hallo, ik wil me aanmelden voor de fietsles.
Gerard:	Dat kan.
	Wil je op eh ... maandag of op woensdag?
Naima:	Eh ... nou ... graag op maandag.
Gerard:	Prima. Er is nog plaats.
Naima:	Hoe laat is de les?
Gerard:	Van negen uur tot half elf.
Naima:	Oke, en hoeveel kost de les?
Gerard:	€ 20 voor twaalf lessen.
Naima:	En moet ik zelf een fiets meenemen?
Gerard:	Nee hoor, wij hebben een fiets voor je.
	Wat is je naam?
Naima:	Naima Aissatti. Eh ... moet ik nu betalen?
Gerard:	Nee, dat kan bij de eerste les. We oefenen in het park.
	Dat is bij het stoplicht rechtsaf.
Naima:	Oke, bedankt, ik begrijp het. Tot maandag.
Gerard:	Tot maandag.

Oefening 5:

Lees het gesprek voor tussen Gerard en Naima (zie transcript, Sportles (1)).

Oefening 6:

Lees de volgende zinnen voor:

- *Ik moet stoppen. Het stoplicht staat op rood.*
- *Ik ga linksaf.*
- *Ik ga rechtdoor.*

Oefening 7 en 8:

Transcript *Sportles* (2)

Annika:	Eh ... wie ben jij?
Erica:	Ik ben Erica White.
Annika:	Oh, welkom bij onze sportclub.
Erica:	Bedankt.
	Ehm ... kan ik bij jou betalen?
Annika:	Ja, dat kan ... dank je wel.
Erica:	Gaan we meteen beginnen?
Annika:	Jazeker! Heb je een handdoek en een flesje water meegenomen?
Erica:	Ja, ja, die heb ik.
Annika:	Nou, kom dan maar, dan gaan we naar de groep.
Erica:	Oke, gezellig!

Oefening 9:

Lees de volgende zinnen voor:

- *Ik wil me aanmelden voor de fietsles.*
- *Graag op maandag.*
- *Hoeveel kost de fietsles?*
- *Wij hebben een fiets voor je.*
- *Moet ik meteen betalen?*
- *Dat kan bij de eerste les.*
- *Welkom bij de sportclub.*
- *Heb je een handdoek meegenomen.*
- *Kom, we gaan naar de groep.*

Oefening 10:

Luister naar de audio. Volg verder de oefening zoals beschreven bij oefening 7 uit het eerste deel van deze module (Wat heb je geleerd?).

Oefening 15:

Geef de deelnemer een kaartje met een woord erop. De deelnemer beeldt uit wat op het kaartje staat. De andere deelnemers proberen het woord te raden.

Mogelijke woorden: fietsen, zwemmen, stofzuigen, koken, werken.

Oefening 18:

De deelnemer bedenkt zijn / haar eigen verhaal bij de foto's. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de mensen op de foto.

3. Op de computer

Oefening 2 en 3:

Transcript *Op de computer (1)*

Malik:	Dit is mijn nieuwe computer.
Menno:	Wat mooi! Is hij alleen voor jou?
Malik:	Nee, ook voor mijn dochter.
	Zij gaat volgend jaar naar de middelbare school.
Menno:	Weet jij veel van computers?
Malik:	Nee, niet zo veel. Daarom heb ik een computercursus gevolgd.
Menno:	O, wat goed.
Malik:	Ja, en nu kan ik mijn dochter ook helpen.
	Jij moet ook een cursus gaan volgen.
Menno:	Misschien doe ik dat wel.

Oefening 4:

Lees steeds een deel van het gesprek voor. De deelnemer zegt welk woord ontbreekt.

- *Dit is mijn nieuwe computer. Wat **mooi**.*
- *Is hij alleen voor jou? Nee, ook voor mijn **dochter**.*
- *Weet jij veel van computers? Nee, niet zo **veel**.*
- *Je moet ook een cursus doen. Misschien **doe** ik dat wel.*

Oefening 5:

Laat folders zien van het plaatselijke buurthuis of cursuscentrum.

Werkwijze bij een analfabeet → bekijk samen de folder, kijk wat een deelnemer herkent (bijvoorbeeld de cijfers), lees de folder voor, bespreek samen de vragen.

Oefening 6 en 7:

Transcript *Op de computer (2)*

- Menno: Goedemorgen, u spreekt met Menno Botic.
- Medewerker: Goedemorgen.
- Menno: Ik lees net uw folder. U heeft twee computercursussen?
- Medewerker: Ja, dat klopt.
Een voor beginners en een voor gevorderden.
- Menno: Ehm ... wat betekent dat?
- Medewerker: Nou, een eh ... beginner heeft nog nooit met een computer gewerkt, en een gevorderde eh ... heeft wel ervaring met de computer.
- Menno: Hm ... oke. Dat is duidelijk.
Kan ik me bij u aanmelden?
- Medewerker: Dat kan. Voor de beginnerscursus of voor de cursus voor gevorderden?
- Menno: Voor de beginners.
- Medewerker: En wat is uw naam?

Oefening 8:

Lees de volgende zinnen voor:

- *De naam van het buurthuis is De Binding.*
- *De beginnerscursus is op woensdag.*
- *De computercursussen beginnen om 19.00 uur.*
- *De prijs van een computercursus is € 60.*
- *Een cursus heeft twaalf lessen.*

Oefening 9:

Lees de volgende zinnen voor:

- *Dit is mijn nieuwe computer.*
- *Weet jij veel van computers?*
- *Misschien doe ik dat wel.*
- *U heeft twee computercursussen?*
- *Wat betekent dat?*
- *Dat is duidelijk.*

Oefening 10:

Deze taalriedel is niet beschikbaar als audio. Lees de taalriedel in ritme voor. Tik hiervoor in een vast ritme met uw hand op de tafel. Volg verder de oefening zoals beschreven bij oefening 7 uit het eerste deel van deze module (Wat heb je geleerd?).

Oefening 13:

Maak kaartjes met daarop een aantal prijzen. De deelnemer vraagt aan de ander de prijs van de computercursus. De andere deelnemer kijkt op zijn / haar kaartje en geeft antwoord.

Oefening 16:

Lees het verhaal dat hieronder staat. Laat de deelnemer het verhaal **exact** navertellen, dus niet samenvatten. Lees het verhaal eventueel nog een tweede keer voor.

Verhaal:

Dominique zit in de eerste klas van de middelbare school. Zij gebruikt de computer vaak voor school. Ook vandaag. Maar de computer doet het niet. Dominique roept haar vader. Hij helpt haar. De computer doet het weer. Dominique is blij.

4. Welke school?

Oefening 1:

Als een deelnemer zelf geen kinderen heeft, zijn er wellicht andere kinderen in de omgeving van de deelnemer waarover gepraat kan worden.

Oefening 2:

Bespreek met de deelnemer de verschillende typen voortgezet onderwijs: VMBO, Havo, VWO. Als een deelnemer hier mee te maken heeft gehad, zal hij / zij er meer van af weten. Als een deelnemer geen kinderen heeft, hoeft hier niet al te lang bij worden stilgestaan.

Oefening 3 en 4:

Transcript *Welke school?* (1)

Hatice:	Hé hallo Lotte, hoe gaat het?
Lotte:	Eh, goed. En met jou?
Hatice:	Prima. Hoe is het met Wouter?
Lotte:	Ja, goed hoor, hij zit nu in groep acht.
Hatice:	Oh, oh, dan gaat hij volgend jaar naar de middelbare school.
Lotte:	Ja, eh ... hij wil graag naar de Havo.
Hatice:	Gaat dat lukken?
Lotte:	Ja, ik denk het wel. Hij haalt goede cijfers.
Hatice:	Ah, dat is fijn.
Lotte:	We hebben straks een gesprek met zijn leerkracht.
	Dan horen we het advies van de school.
Hatice:	Succes.

Oefening 5:

Lees de volgende zinnen voor:

- **Hoe** is het met je zoon?
- Hij **zit** in groep acht.
- Hij **wil** naar de Havo.
- We **hebben** een gesprek met de school.

Oefening 6 en 7:

Transcript Welke school? (2)

Leerkracht: Goedenavond.
Kom binnen en ga zitten.

Oscar: Bedankt.

Lotte: Eh ... dank u wel. Hoe gaat het met Wouter op school?

Leerkracht: Het gaat goed.

Lotte: Daar ben ik blij om.

Leerkracht: Hij doet goed zijn best en hij heeft de toets goed gemaakt.

Lotte: Dat is fijn. Hij gaat ook met plezier naar school.

Leerkracht: Ja, dat zie ik. Hij vindt het leuk om te leren.
Ons advies voor de middelbare school is Havo.

Oscar: Mooi, dat wil hij ook graag.

Leerkracht: U krijgt van mij deze brief. Hierin staat ons advies.

Oscar: Eh ... wat moeten we nu doen?

Leerkracht: U kunt Wouter nu aanmelden bij een middelbare school.
En dan moet u deze brief meenemen.

Oscar: Oké, dat gaan we doen. Bedankt.

Leerkracht: Fijne avond.

Lotte: Ja, u ook. Tot ziens.

Oscar: Tot ziens.

Oefening 8:

Lees de volgende zinnen voor:

- *Hoe gaat het?*
- *Hoe is het met je zoon?*
- *Wouter zit in groep acht.*
- *Hij gaat naar de middelbare school.*
- *Het gaat goed op school.*
- *Dat is fijn.*

Oefening 9:

Lees het gesprek voor tussen Hatice en Lotte (zie transcript, Welke school? (1)).

Oefening 10:

Bedenk zinnen (in het kader van het thema) die passen bij de leefsituatie van de deelnemer. Lees steeds een zin voor. De deelnemer of deelnemers op wie deze zin van toepassing is, staat / staan op.

Vb. Ik heb twee kinderen.

Ik heb twee zoons en een dochter.

Mijn zoon zit op de basisschool.

Mijn dochter zit op het VMBO.

Mijn zoon zit in de derde klas van de Havo.

Oefening 11:

Deze taalriedel is niet beschikbaar als audio. Lees de taalriedel in ritme voor. Tik hiervoor in een vast ritme met uw hand op de tafel. Volg verder de oefening zoals beschreven bij oefening 7 uit het eerste deel van deze module (Wat heb je geleerd?).

Oefening 17:

De deelnemer bedenkt zijn / haar eigen verhaal bij de foto's. Stimuleer de deelnemer om te fantaseren over de situatie van de mensen op de foto's.

Suggesties voor extra materiaal / extra oefeningen:

- Foldermateriaal van verschillende supermarkten en andere winkels.
- Beeldmateriaal van kledingstukken.
- 'Echte' producten / kledingstukken.
- Ga naar een supermarkt met uw deelnemers en benoem de verschillende producten. Wijs ook op de borden boven de schappen, bijv. zuivel, vlees, frisdrank, huishoud.
- Ga naar de markt met uw deelnemers. Kijk naar de prijzen op de borden.
- Laat deelnemers traditionele kleding meenemen ('modeshow').
- Maak een speurtocht in het winkelcentrum/in de winkelstraat/in de supermarkt.
- Memory. Daar zijn verschillende varianten in mogelijk:
Vb. plaatje sinaasappel – woord sinaasappel, plaatje jurk – woord jurk, plaatjes met groente en fruit, steeds de omgedraaide woorden benoemen.
- Luister met de deelnemers naar liedjes. Doel hiervan is dat deelnemers de melodie van de taal horen. Vraag aan de deelnemers of ze woorden herkennen. Het is niet de bedoeling dat het liedje woord voor woord wordt verstaan en/of besproken. De liedjes, die te vinden zijn op internet¹, zijn op dit niveau te moeilijk. Liedjes bij deze module:
 - 'Supermarkt' van Brigitte Kaandorp.
 - 'Koop van mij 'n bosje bloemen' van Zangeres zonder naam.
 - 'Alles is koop' van De gouden nachtegaaltjes.
- Neem de Zeg na / Taalriedel oefeningen op als daar mogelijkheden toe zijn en laat de deelnemers hun teksten terugluisteren.

1 - Veel liedjes zijn te beluisteren via Spotify (programma is gratis te downloaden via www.spotify.com.)

Colofon

Dit product is tot stand gekomen door:

Het Begint met Taal
Koningin Wilhelminalaan 8, 3527 LD Utrecht
030-2422841
info@hetbegintmettaal.nl, www.hetbegintmettaal.nl

Algemene projectleiding: Sylvia de Groot Heupner

Vrije Universiteit Amsterdam - VU-NT2
De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam
020-5986575, 06-10817548
c.w.h.vander.voort@vu.nl, www.nt2.vu.nl

Inhoudelijke projectleiding: Vita Olijhoek (VU-NT2)

Concept & advies: Carola van der Voort

Van Dale Uitgevers
Postbus 13288
3507 LG Utrecht

Correspondentieadres: redactie@vandale.nl
www.vandale.nl / www.vandale.be

Auteurs: Martijn Baalman, Vita Olijhoek en
Carola van der Voort

Ontworpen door: Beeldenfabriek, Rotterdam

Fotografie:
Lucy Coenen, Marloes de Haan en Vita Olijhoek, Den Haag,
070-3838849, Lucycoenen@planet.nl

Audiobestanden: de bij deze module horende
audiobestanden zijn te beluisteren en/of te downloaden op
www.vandale.nl/spreektaal.

Beeldmateriaal: al het beeldmateriaal is met zorg
geselecteerd. Mocht u desondanks menen dat wij uw
rechten niet goed gerespecteerd hebben, neemt u dan
contact op met Het Begint met Taal.

Meer informatie? Neem contact op met Het Begint met Taal
via 030-2422841 of info@hetbegintmettaal.nl.

SpreekTaal 1 is ontwikkeld door Het Begint met Taal en de Vrije Universiteit Amsterdam en mogelijk gemaakt dankzij financiële ondersteuning van het Oranje Fonds, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

SpreekTaal – hét materiaal voor taalcoaching

SpreekTaal is de meest gebruikte methode voor taalcoaching aan anderstaligen. Het materiaal is uitgebreid getest in de praktijk en speciaal ontwikkeld voor taalvrijwilligers die anderstaligen ondersteunen met het beter leren spreken van de Nederlandse taal.

- geschikt voor zowel een-op-een taalcoaching als kleine groepen
- eenvoudig in gebruik (geen leservaring vereist)
- goede aansluiting op de dagelijkse praktijk
- laagdrempelig, leuk en leerzaam

De methode bestaat uit twee series: **SpreekTaal 1** (niveau 0 tot A1+) en **SpreekTaal 2** (niveau A1 tot A2). Beide series bestaan uit vijftien praktische modules over dagelijkse onderwerpen, zoals Eten & Drinken, Wonen en Gezondheid. Elke afzonderlijke module bevat verschillende audio-opnames en biedt materiaal voor ongeveer 5 uur taalcoaching.

De audiobestanden die bij deze module horen, zijn te beluisteren en/of te downloaden via: www.vandale.nl/spreektaal.

SpreekTaal 1 - module 1 t/m 15

1 Praten over jezelf	6 Kleding & uiterlijk	11 Gezondheid
2 Familie & vrienden	7 Leren	12 Werk
3 Eten & drinken	8 Kopen	13 Dag & tijd
4 Wonen	9 Reizen	14 Bellen
5 Vrije tijd	10 Het weer	15 Geld

Het Begint met Taal versterkt taalvrijwilligersorganisaties op ruim 250 locaties in verschillende fases bij het slim organiseren van taalcoaching aan anderstaligen. Op deze locaties oefenen wekelijks 15.000 taalvrijwilligers met 28.000 anderstaligen de Nederlandse taal. Nieuwe initiatieven kunnen op die manier gelijk aan de slag, ervaren organisaties kunnen groeien en methodes die lokaal goed werken rollen wij landelijk uit. Zo leren we van elkaar en wordt taalcoaching nóg effectiever. Zie voor meer informatie: www.hetbegintmettaal.nl

© 2018 Het Begint met Taal
© 2018 Van Dale Uitgevers

Alle rechten voorbehouden.

